

HRVATSKI SABOR

588

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKIM OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA

Prolašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 16. ožujka 2018. godine.

Klasa: 011-01/18-01/36

Urbroj: 71-06-01/1-18-2

Zagreb, 21. ožujka 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKIM OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA

Članak 1.

U Zakonu o mirovinskim osiguravajućim društvima (»Narodne novine«, br. 22/14.) u članku 2. iza podstavka 5. na kraju rečenice briše se točka te se dodaje podstavak 6. koji glasi:

»– Direktiva 2014/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprijeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu (SL L 128, 30. 4. 2014.).«.

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

»Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. *mirovinsko osiguravajuće društvo* je dioničko društvo koje nudi mirovinske programe i isplaćuje mirovine korisnicima mirovina i drugim osobama u skladu s odredbama ovoga Zakona

2. *obvezno mirovinsko osiguranje* je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje

3. *dobrovoljno mirovinsko osiguranje* je dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje

4. *mirovinski program* je cjelokupnost pravila, propisa ili izjava kojima se reguliraju međusobna prava i obveze između mirovinskog osiguravajućeg društva i korisnika mirovine za stjecanje prava na mirovinu u okviru obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, korisnika mirovine na temelju jednokratne uplate u mirovinsko osiguravajuće društvo, a koja moraju sadržavati postupak za određivanje mirovine, učestalost i trajnost isplata te ostale informacije o mirovinskom programu koje su važne za donošenje odluke pojedinca o izboru mirovinskog programa

5. *korisnik mirovine* je osoba koja prima mirovinu od mirovinskog osiguravajućeg društva na temelju ugovora o mirovini

6. *mirovinsko društvo* je pravna osoba koja, na temelju odobrenja Agencije, obavlja djelatnost upravljanja mirovinskim fondom; mirovinsko društvo može biti obvezno mirovinsko društvo ili dobrovoljno mirovinsko društvo

7. *obvezno mirovinsko društvo* je mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima osnovano prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova

8. *dobrovoljno mirovinsko društvo* je mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima osnovano prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova

9. *mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova odnosno fond osnovan prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova; mirovinski fond može biti obvezni mirovinski fond ili dobrovoljni mirovinski fond

10. *obvezni mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova

11. *dobrovoljni mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova; dobrovoljni mirovinski fond može biti otvoreni dobrovoljni ili zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond

12. *pokrovitelj* je pravna ili fizička osoba, uključujući i sindikate i poslodavce te udruge pripadnika samostalnih djelatnosti, koja na bilo koji način sudjeluje u osnivanju zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda i uplatama u zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond u ime članova fonda

13. *član mirovinskog fonda* je osoba koja je prijavljena obveznom mirovinskom fondu odnosno osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora i koja temeljem članstva u fondu ostvaruje ili će ostvariti pravo na mirovinu

14. *član obveznog mirovinskog fonda* je osoba koja je prijavljena obveznom mirovinskom fondu

15. *član otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda* je osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora

16. *član zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda* je osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora i čija strukovna djelatnost je ovlašćuje ili će je ovlastiti na pravo na mirovinu u skladu s odredbama mirovinskog programa

17. *pravo na mirovinu* je svaka isplata na koju član fonda ili drugi korisnik ima pravo na temelju propisa kojima se uređuje obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje odnosno ovoga Zakona

18. *ostvareno pravo na mirovinu* je svako pravo na isplatu koje je ostvareno nakon ispunjenja uvjeta na temelju propisa kojima se uređuje obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje odnosno ovoga Zakona

19. *mirovina* je doživotna odnosno privremena mjesečna isplata u novcu koju mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini nakon ispunjavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom

20. *dopunska mirovina* je starosna mirovina predviđena pravilima sustava dopunskih mirovina

21. *sustav dopunskih mirovina* je sustav dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje u zatvorenim mirovinskim fondovima

22. *ugovor o mirovini* je ugovor između korisnika mirovine i mirovinskog osiguravajućeg društva o isplati mirovine

23. *doznaka* je uplata iznosa s osobnog računa člana mirovinskog fonda na račun mirovinskoga osiguravajućeg društva

24. *imenovani korisnik* je osoba koja ima pravo na primanje zajamčenih isplata prema ugovoru o mirovini u slučaju smrti korisnika mirovine u zajamčenom razdoblju

25. *zajamčena isplata* je isplata mirovine u zajamčenom razdoblju koju mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini

26. *zajamčeno razdoblje* je razdoblje koje započinje s datumom umirovljenja i traje tijekom razdoblja ugovorenog između mirovinskog osiguravajućeg društva i korisnika mirovine, a koje je utvrđeno u ugovoru o mirovini, s tim da to razdoblje ne može biti kraće od pet godina

27. *kvalificirani udjel* je svaki izravni ili neizravni udjel u mirovinskom osiguravajućem društvu koji predstavlja 10 % ili više udjela u temeljnom kapitalu ili glasačkim pravima, ili manji udjel koji omogućava ostvarenje značajnog utjecaja na upravljanje mirovinskim osiguravajućim društvom. Pri izračunu postotka glasačkih prava na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala

28. *povezana osoba* je u odnosu na određenu pravnu ili fizičku osobu prema ovom Zakonu:

- osoba koja ima više od 10 % izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela u nekoj drugoj osobi – subjektu ili koja, iako ima manji postotak od ovoga, može utjecati, izravno ili neizravno, na odluke koje donosi druga osoba – subjekt, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, poslovnih udjela odnosno prava u odlučivanju

- osoba u kojoj neka druga osoba – subjekt iz podstavka 1. ove točke ima, izravno ili neizravno, više od 10 % izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela ili koja, iako posjeduje manji postotak od ovoga, može utjecati, izravno ili neizravno na odluke koje donosi takva osoba, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica ili poslovnih udjela odnosno prava u odlučivanju

- svaka druga osoba – subjekt u kojem dioničar ili imatelj udjela izravno ili neizravno posjeduje više od 10 % dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela ako u isto vrijeme isti dioničar ili imatelj udjela ima, također izravno ili neizravno, više od 10 % dionica ili poslovnih udjela te prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela u prvom subjektu, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, vlasničkih udjela odnosno prava u odlučivanju

- svaka fizička osoba ili osobe koje mogu, izravno ili neizravno, utjecati na odluke druge osobe – subjekta

- svaki član uprave, nadzornog odbora ili drugog tijela druge osobe – subjekta koje donosi odluke ili provodi nadzor

- u odnosu na svaku gore navedenu osobu bračni drug, izvanbračni drug, životni partner ili srodnik do uključujući drugog stupnja u ravnoj lozi

29. *stvarni vlasnik nad pravnim subjektom* je stvarni vlasnik stranke sukladno zakonu kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

30. *suradnik stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu* je:

- svaka fizička osoba koja je član uprave ili nadzornog odbora u pravnom subjektu u kojem je namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu član uprave ili nadzornog odbora ili stvarni vlasnik nad pravnim subjektom

- svaka fizička osoba koja je stvarni vlasnik pravnog subjekta u kojem je namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu član uprave ili nadzornog odbora

- svaka fizička osoba koja s namjeravanim stjecateljem kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektom

31. *suradnik podnositelja zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva* je:

- svaka fizička osoba koja je član uprave ili nadzornog odbora u pravnom subjektu u kojem je podnositelj zahtjeva za člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva član uprave ili nadzornog odbora ili stvarni vlasnik nad pravnim subjektom
- svaka fizička osoba koja je stvarni vlasnik pravnog subjekta u kojem je podnositelj zahtjeva za člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva član uprave ili nadzornog odbora
- svaka fizička osoba koja s podnositeljem zahtjeva za člana uprave u mirovinskom osiguravajućem društvu ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektom

32. *relevantna osoba* je u odnosu na mirovinsko osiguravajuće društvo:

- osoba na rukovodećoj poziciji u mirovinskom osiguravajućem društvu ili osoba koja je član mirovinskog osiguravajućeg društva, član nadzornog odbora ili prokurist mirovinskog osiguravajućeg društva
- osoba na rukovodećoj poziciji ili osoba koja je član društva u svakoj pravnoj osobi ovlaštenoj za ponudu mirovinskih programa
- zaposlenik mirovinskog osiguravajućeg društva, zaposlenik pravne osobe na koju je mirovinsko osiguravajuće društvo delegiralo svoje poslove ili zaposlenik pravne osobe ovlaštene za ponudu mirovinskih programa, a koja je uključena u poslove koje mirovinsko osiguravajuće društvo obavlja
- svaka druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje i u nadležnosti su mirovinskog osiguravajućeg društva, a koja je uključena u poslove koje mirovinsko osiguravajuće društvo obavlja

33. *osoba s kojom je relevantna osoba u rodbinskoj vezi* je:

- bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom
- uzdržavano dijete ili pastarak relevantne osobe

34. *uska povezanost* je povezanost dviju ili više fizičkih ili pravnih osoba odnosno subjekata na jedan od sljedećih načina:

- odnosom sudjelovanja
- odnosom kontrole

35. *sudjelovanje* je sudjelovanje neke osobe u drugoj pravnoj osobi ako:

- ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje s 20 % udjela ili više u kapitalu te pravne osobe ili glasačkim pravima u toj pravnoj osobi ili
- ima udjel u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi manji od 20 %, a stečen je s namjerom da, na temelju trajne povezanosti s tom pravnom osobom, omogući utjecaj na njezino poslovanje

36. *kontrola* je odnos između matičnog društva i društva kćeri ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i nekog društva

U smislu ove točke:

- društvo kći društva kćeri također se smatra društvom kćeri matičnog društva koje je na čelu tih društava
- situaciju u kojoj su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba trajno povezane s istom osobom putem odnosa kontrole smatrat će se odnosom uske povezanosti između tih osoba

37. *prenosivi vrijednosni papiri* su vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala; mogu biti prenosivi vlasnički vrijednosni papiri, prenosivi dužnički vrijednosni papiri i svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina. Instrumenti plaćanja ne smatraju se prenosivim vrijednosnim papirima u smislu ove točke

38. *prenosivi vlasnički vrijednosni papiri* su dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama

39. *prenosivi dužnički vrijednosni papiri* su obveznice i druge vrste sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima

40. *instrumenti tržišta novca* su financijski instrumenti, osim instrumenata plaćanja, kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i certifikati o depozitu, bankovni akcepti, a koji su likvidni i čija se vrijednost može precizno odrediti u bilo kojem trenutku

41. *UCITS fond* (engl. *Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities*) je investicijski fond određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom

42. *alternativni investicijski fond* je investicijski fond određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima

43. *država članica* je država članica Europske unije odnosno država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

44. *treća država* je država koja nije država članica u smislu točke 43. ovoga članka

45. *matična država članica* je država članica u kojoj mirovinsko osiguravajuće društvo ima registrirano sjedište i središnju upravu ili, ako nema registrirano sjedište, u kojoj ima središnju upravu

46. *država članica domaćin* je država članica čije je socijalno i radno zakonodavstvo mjerodavno za područje programa dobrovoljnog mirovinskog osiguranja

47. *mirovinsko osiguravajuće društvo iz druge države članice* je institucija bez obzira na njezin pravni oblik koja ima odobrenje za rad od nadležnog tijela te države članice za obavljanje poslova isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima mirovinskog osiguravajućeg društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda

48. *Središnji registar osiguranika* je ustanova čiji su nadležnost i djelokrug propisani posebnim zakonom

49. *Agencija* je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga čiji su nadležnost i djelokrug propisani Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga

50. *subjekt nadzora* je pravna i fizička osoba koju nadzire Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona

51. *nadležno tijelo države članice* je tijelo pojedine države članice koje je, na temelju propisa te države članice, nadležno za nadzor pravne osobe koja obavlja poslove iz članka 9. ovoga Zakona

52. *Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (engl. European Insurance and Occupational Pensions Authority – u daljnjem tekstu: EIOPA)* je Europsko nadzorno tijelo osnovano Uredbom Komisije (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15. 12. 2010.).«.

Članak 3.

U članku 16. stavku 1. točki 6. iza riječi: »rizicima« stavlja se zarez i dodaju riječi: »a koji uključuju i upravljanje rizikom pranja novca i financiranja terorizma«.

Članak 4.

U članku 24. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Smatra se da osoba ispunjava uvjete neosuđivanosti iz stavka 1. točke 7. ovoga članka i ako nije pravomoćno osuđena za kaznena djela iz zakona drugih država članica i trećih država koja po svom opisu odgovaraju tim djelima.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 5.

U članku 31. ispred riječi: »Pri« stavlja se oznaka stavka: »(1)« te se dodaju stavci 2. – 5. koji glase:

»(2) Stjecatelj kvalificiranog udjela u Društvu može biti osoba koja nije suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz članka 24. stavka 1. točke 7. i stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Agencija je ovlaštena podatke o pravomoćnoj osuđivanosti namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela u Društvu i suradnika namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela u Društvu za kaznena djela u Republici Hrvatskoj pribaviti iz kaznene evidencije ministarstva nadležnog za pravosuđe ili iz Europskog sustava kaznenih evidencija u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija.

(4) Agencija je ovlaštena zatražiti od nadležnih državnih tijela podatke u postupku izdavanja odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela u Društvu.

(5) Smatra se da osoba koja je suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz članka 24. stavka 1. točke 7. i stavka 2. ovoga Zakona nema dobar ugled.«.

Članak 6.

U članku 38. stavku 1. iza točke 8. na kraju rečenice briše se točka te se dodaje točka 9. koja glasi:

»9. koja nije suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz točke 8. i stavka 3. ovoga članka.«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Smatra se da osoba ispunjava uvjete neosuđivanosti iz stavka 1. točke 8. ovoga članka i ako nije pravomoćno osuđena za kaznena djela iz zakona drugih država članica i trećih država koja po svom opisu odgovaraju tim djelima.«.

Iza stavka 8. dodaju se stavci 9. i 10. koji glase:

»(9) Agencija je ovlaštena podatke o pravomoćnoj osuđivanosti podnositelja zahtjeva za člana uprave Društva i suradnika podnositelja zahtjeva za člana uprave Društva, za kaznena djela u Republici Hrvatskoj pribaviti iz kaznene evidencije ministarstva nadležnog za pravosuđe ili iz Europskog sustava kaznenih evidencija u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija.

(10) Agencija je ovlaštena zatražiti od nadležnih državnih tijela podatke u postupku izdavanja odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave Društva.«.

Članak 7.

U članku 50. stavku 2. iza riječi: »poslovanja,« dodaju se riječi: »a koji uključuje sustav upravljanja rizikom od pranja novca i financiranja terorizma.«.

Članak 8.

Iza članka 199. dodaje se članak 199.a koji glasi:

»Članak 199.a

»Agencija je dužna ministarstvu nadležnom za mirovinski sustav na zahtjev dostaviti informacije u vezi s primjenom Direktive 2014/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu, u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva, na temelju kojih će ministarstvo izvijestiti Europsku komisiju.«.

Članak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/18-01/39

Zagreb, 16. ožujka 2018.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.